

JAAERVERSLAG 2022

**REG
ZORG**

West-Vlaanderen

Je thuis delen, verrijkt je leven

TERUGBLIK OP 2022

Het afgelopen jaar was voor Pleegzorg West-Vlaanderen een jaar van grote veranderingen. Onze organisatiestructuur was niet meer aangepast aan de complexe en voortdurend veranderende maatschappelijke context waarin wij werken. Daarom kozen we voor een eenvoudige en vlakke organisatiestructuur, die ons toelaat om beter te anticiperen en sneller te reageren op de veranderingen rondom ons. Twee drijfveren voor dit proces stuwden ons voort: we willen beter tegemoetkomen aan de noden van onze doelgroep én aan die van onze medewerkers.

Een veranderingsproces vergt natuurlijk veel van de betrokkenen. De teamverantwoordelijken en het directieteam stapten in een leiderschapstraject en de teams gingen aan de slag in hun teamontwikkelingstraject. Collega's namen nieuwe rollen op en volgden opleidingen. Ondertussen bleven alle collega's uiteraard hun taken verder opvolgen. 2022 was dus een intensief schakeljaar. Je leest er alles over op p. 18. Wij zijn alvast trots op de wendbaarheid van onze ploeg medewerkers, die er samen voor bleven en blijven gaan.

Uit onze cijfers blijkt dat er beduidend minder kandidaat-pleeggezinnen een infopakket aanvroegen of zich inschreven voor een infosessie. Wellicht een gevolg van de combinatie van het algemeen maatschappelijk fenomeen dat minder mensen vrijwillige engagementen op zich nemen én de financiële crisis. Net daarom blijven we het komende jaar hard inzetten op het werven van nieuwe kandidaat-pleeggezinnen. Tegelijk zien we in onze cijfers ook dat er dit jaar opnieuw meer kinderen, jongeren en gasten een plekje vonden in een pleeggezin. Dat toont aan dat in West-Vlaanderen gezinnen hun deuren blijven open zetten voor kinderen, jongeren en gasten in een kwetsbare situatie. We kunnen alleen maar dankbaar zijn voor zo veel warm engagement!

We geven jou in dit verslag graag de resultaten van een goed gevuld 2022.

Veel leesplezier!

INHOUD

1. Begeleidingen: dossiers en modules	4
2. Pleeggezinnen werven	6
3. Pleeggezinnen	9
4. Pleegkinderen, -jongeren en -gasten	12
5. Ouders	16
6. Organisatie in verandering	18

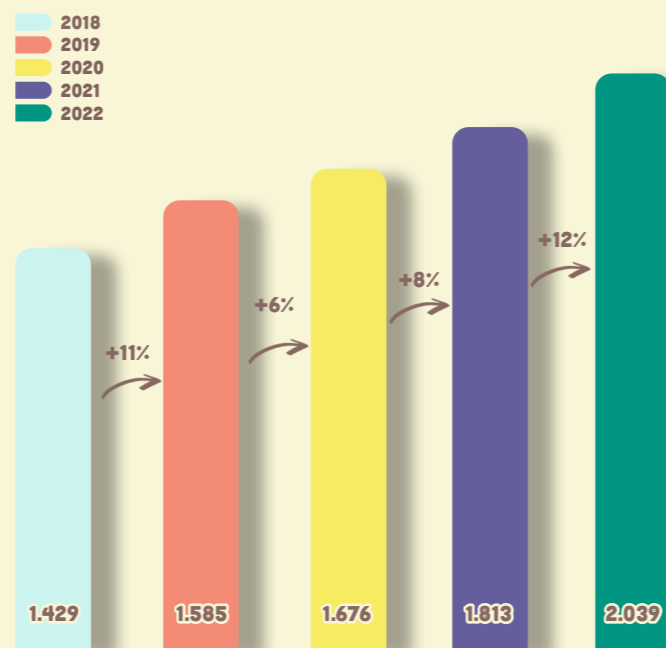

BEGELEIDINGEN: DOSSIERS EN MODULES

AANTAL DOSSIERS

Net zoals in de voorbije jaren zagen we ook in 2022 een **stijging** van het aantal pleegzorgsituaties. In totaal waren er 2.039 lopende dossiers. Dit is dus een stijging van 12% tegenover eind 2021. Dat cijfer ligt een stuk hoger dan de stijging op Vlaams niveau. Dat wil zeggen dat we het derde jaar op rij een hogere stijging dan gemiddeld hebben in onze provincie.

Ook interessant om mee te geven: onze provincie begeleidt 18,7% van het aantal begeleidingen op Vlaams niveau. Vorig jaar was dat ruim 17%.

Lopende dossiers per jaar

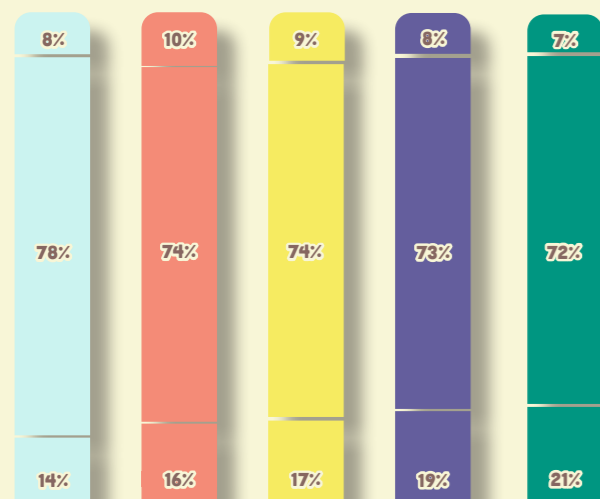
Als we de verdeling tussen de modules bekijken, dan zien we dat die ongeveer dezelfde blijft. Net zoals de voorbije jaren ligt het zwaartepunt van onze begeleidingen bij de **niet-rechtstreeks toegankelijke modules**: perspectiefbiedende en perspectiefzoekende pleegzorg.

Ook opvallend is dat het aandeel van de rechtstreeks toegankelijke modules elk jaar een beetje stijgt. Bij die modules gaan de ouders akkoord met pleegzorg en blijft de opvoedingsverantwoordelijkheid bij hen, tenzij – in uitzonderlijke situaties – de

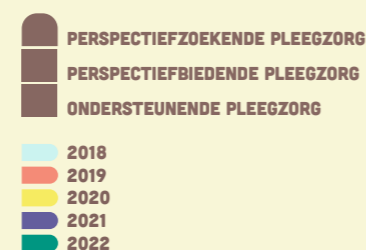
jeugdrechter pleegzorg oplegt. Alle vormen van ondersteunende pleegzorg zijn **rechtstreeks toegankelijk**.

In 2022 hebben we 533 nieuwe dossiers **opgestart** en sloten we 379 dossiers af. Bij de startende modules van dit jaar zien we een gelijkaardige verdeling. In 2022 is het aandeel van de startende modules in ondersteunende pleegzorg gestegen tot 29%.

Onze provincie heeft in verhouding tot de andere provincies het grootste aantal dossiers die opstarten in die rechtstreeks toegankelijke modules.

Verdeling van het aantal unieke dossiers in de verschillende modules op 31/12 van elk jaar.

Meer lezen over onze pleegzorgmodules? Neem dan zeker een kijkje op de website.

SAMENWERKING OSD

Elke dienst voor Pleegzorg werkt vaak en nauw samen met de **Ondersteuningscentra en Sociale Diensten Jeugdrechtbank (OSD)**. Op vraag van het Agentschap Opgroeien startten we in 2019 een traject met de West-Vlaamse OSD, om een gemeenschappelijke kijk te ontwikkelen op pleegzorgtrajecten en tot een betere samenwerking te komen.

Het resultaat van dit traject is een **visietekst**, die de medewerkers van onze organisatie én die van de OSD gebruiken als stevige vertrekbasis om pleegzorgtrajecten vorm te geven. De visietekst is een kapstok voor consulenten en pleegzorgbegeleiders, die zorgt voor een gezamenlijk gedragen pleegzorgtraject waarbij elke partij zich gehoord en erkend voelt en tegelijk het belang van het kind vooropstelt.

Op 10 november 2022 organiseerden we een **inspiratiedag** voor alle pleegzorgmedewerkers en alle medewerkers van de OSD. Daar zetten we in op de verbinding en de ontmoeting tussen de consulenten en de pleegzorgmedewerkers met de focus op de drie partijen binnen het pleegzorgverhaal: het kind, de ouders en de pleegzorgers. De aanwezigen kregen toelichting vanuit de verschillende perspectieven.

Bijzonder gesmaakt was het panelgesprek met een pleegjongere, een ouder, een pleegzorger, een ervaringsdeskundige, een pleegzorgbegeleider en een consulente, in goede banen geleid door het Agentschap Opgroeien.

Maar het samenwerkingstraject is nooit af. In 2023 gaan we samen verder aan de slag, met o.a. een **samenwerkingsprotocol**.

VISIE SAMENWERKING PLEEGZORG WEST-VLAANDEREN EN OSD

Hulpverlener

- ik communiceer duidelijk
- ik luister
- ik motiveer en stimuleer

Belang van het kind staat altijd centraal.

Uitgangspunten

Basisrecht van kinderen om bij hun ouders op te groeien.

Kern van pleegzorgtrajecten

- partnerschap: alle betrokkenen samen
- heldere communicatie, duidelijke taal
- inzet op verbinding (tussen kind, ouders en pleegouders)

kind of jongere

- Jij zit in pleegzorg omdat ...
Zo kan je contact houden met je mama/papa: ...
Jouw pleegplaatsing duurt wellicht tot ...
- Hoe voel jij je?
Wat verwacht jij?
Wat heb jij nodig?
- Je mag je bij allebei goed voelen.

ouder

- Je kind zit in pleegzorg omdat ...
Je kan de zorg terug opnemen indien ...
De pleegplaatsing duurt wellicht tot ...
- Hoe voel jij je?
Wat heb jij nodig om verder ouder te kunnen zijn?
- We betrekken jou op een actieve manier.
We geven je de tijd en ruimte om contact met je kind te kunnen houden.

pleegouder

- Jij hebt het mandaat om op te voeren.
De pleegplaatsing duurt wellicht tot ...
- Hoe kan jij jouw pleegouderrol invullen met respect voor het kind én de ouders?
- We motiveren jou om de ouders een plek te blijven geven.

Ook in 2022 zetten we talrijke acties en campagnes op poten. We gaven op die manier pleegzorg meer bekendheid en stimuleerden mensen erover na te denken of pleegzorg iets voor hen is. Want nieuwe pleeggezinnen blijven broodnodig. We combineerden Vlaamse acties – samen uitgewerkt met de vijf provinciale diensten – met West-Vlaamse acties.

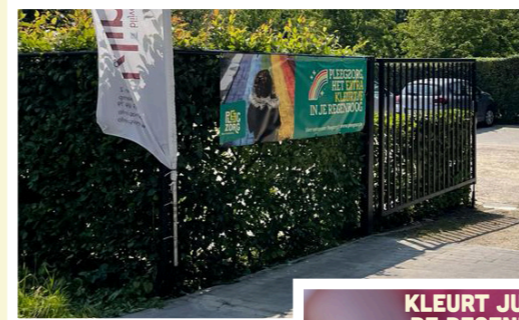
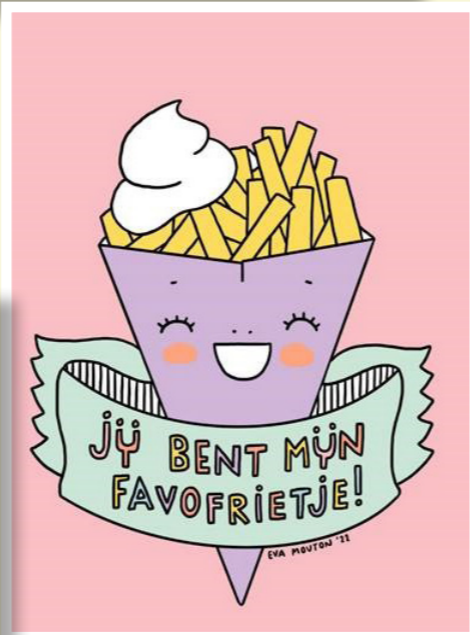
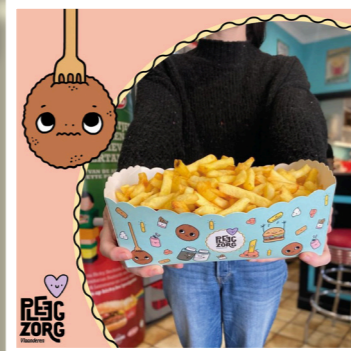
TERUGBLIK OP CAMPAGNES

We trapt het wervingsjaar af met de campagne **Doneer je e-mailhandtekening**. We vroegen alle bedrijven in Vlaanderen om hun e-mailhandtekening eventjes te doneren aan pleegzorg. Door een afbeelding mee te sturen met elk mailtje, vergrootten ze zo ons bereik. Het enthousiasme was groot en onze mooie pleegzorgbanner sierde heel wat mailtjes in maart.

In het voorjaar barstte traditiegetrouw ook de koersgekte weer los. Ook wij sprongen op de fiets. Op 30 maart, aan de vooravond van de echte Ronde van Vlaanderen, startte onze **Ronde van Pleegzorg Vlaanderen**. Voor die bekendmakings-

campagne stippelden we samen met wielercafés en pleegzorggemeenten verschillende fietsroutes uit in heel Vlaanderen. Via die routes brachten we pleegzorg extra onder de aandacht: bij de start- en eindpunten gaven we informatie over pleegzorg, we plaatsten finishborden waarmee fietsers een selfie konden maken, deelnemende amateurwielersploegen kregen een pakket met fietsgadgets, ... Onze demarrage leverde op: de campagne werd goed opgepikt en we bereikten een nieuwe doelgroep.

We bleven de sportieve uitdagingen opzoeken in 2022. Tijdens de zomer sprongen we het zwembad in. Heel veel zwembaden in Vlaanderen stelden hun bezoekers de vraag: **Duik jij in een pleegzorgbad?** Deelnemende zwembaden kregen een leuk pakket met goodies van ons waarmee ze hun zwembad aankleedden. De afsprong werd gegeven met **De Grote Pleegzorgplons**: Ketnetwrappers Thomas en Héritier doken samen met pleeggezinnen het water in. En dat ging niet onopgemerkt voorbij.

Tegelijk riepen we in West-Vlaanderen de scholen op om tijdens de laatste maanden van het schooljaar pleegzorg extra in de kijker te zetten. Onze vraag was eenvoudig: maak **Pleegzorg een extra kleurtje in je regenboog**. En dat deden ze, door ons materiaal uit te hangen (een banner aan de schoolpoort bv.) of mee te geven in de boekentassen. Maar ook door op de speelplaats een grote 'pleegzorg-krijttekening' te maken en die te delen op sociale media. Van een kleurrijk statement gesproken!

In november zetten we tijdens de **Week van de Pleegzorg** opnieuw de spots op pleegzorg én onze pleegzorgers en dat deden we samen met meer dan 350 Vlaams frituristen. Illustrator Eva Mouton hielp ons om onze boodschap **Jij bent mijn favofrietje** in een prachtig jasje te steken. Elk pleeggezin in Vlaanderen kreeg een familiebakje frietjes van hun lokale frituur. En dat smaakte duidelijk naar meer. We kregen vier keer meer bezoekers op onze website ten opzichte van andere weken en we mochten zes keer meer infopakketten uitsturen dan anders.

IN DE MEDIA

In 2022 was de pers aandacht groot. Er kwamen artikels en items in regionale kranten, radio- en tv-programma's, maar ook op Vlaams niveau haalden we regelmatig de pers.

Een relatief nieuw fenomeen voor pleegzorg was de aandacht die we kregen in **podcasts**. Pleegzorg kwam mooi aan bod in de podcasts Nest, Mama Baas, Duidelijk (De Morgen), Leef (CM), ... en bereikte op die manier opnieuw een nieuw doelpubliek.

In aanloop van de Week van de Pleegzorg wijdde het televisieprogramma **Durf te vragen** een hele aflevering aan pleegzorg. Pleegjongeren, pleeggasten én pleeggezinnen gaven er antwoord op alle vragen die niemand durf te stellen. Het werd een warme en genuanceerde aflevering.

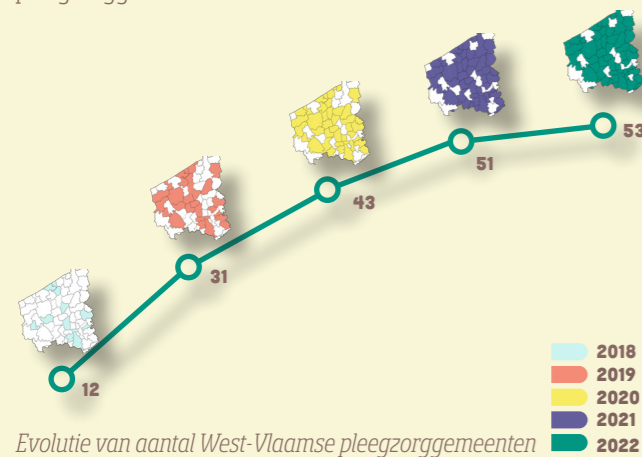

Wil je de aflevering graag bekijken? Dat kan via deze link.

PLEEGZORGGEMEENTEN

In West-Vlaanderen zijn we heel trots op de samenwerking met onze pleegzorggemeenten. Oostende werd in 2017 onze allereerste pleegzorggemeente. Ondertussen staat de teller op een totaal van 53 pleegzorggemeenten en kleurt onze kaart bijna volledig pleegzorggroen.

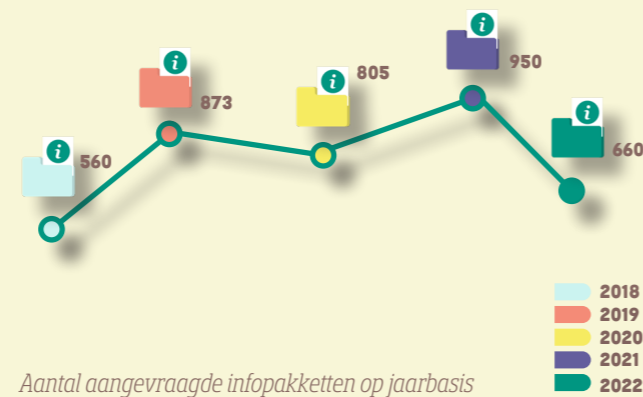

Pleegzorggemeenten gaan een duurzame samenwerking met ons aan om pleegzorg in hun gemeente of stad mee bekend te maken. En dat doen ze met veel enthousiasme.

RESULTATEN

Uiteraard willen we met die wervingsacties de interesse in pleegzorg vergroten en meer mensen over de streep trekken om de stap naar pleegzorg te zetten. Helaas zagen we dit jaar na de flinke stijging van 2021 een **sterke daling**. En dat liet zich ook voelen in het aantal deelnemers dat we mochten verwelkomen op onze infosessies.

Hiervoor zijn een aantal redenen te bedenken. Het is een algemeen **maatschappelijk fenomeen** dat minder mensen vrijwillige engagementen op zich nemen, na de golf van solidariteit tijdens 2020 en 2021. Bovendien doet de **financiële crisis** mensen twijfelen over extra engagementen. Mensen kiezen bewuster of pleegzorg ook financieel in hun gezin past.

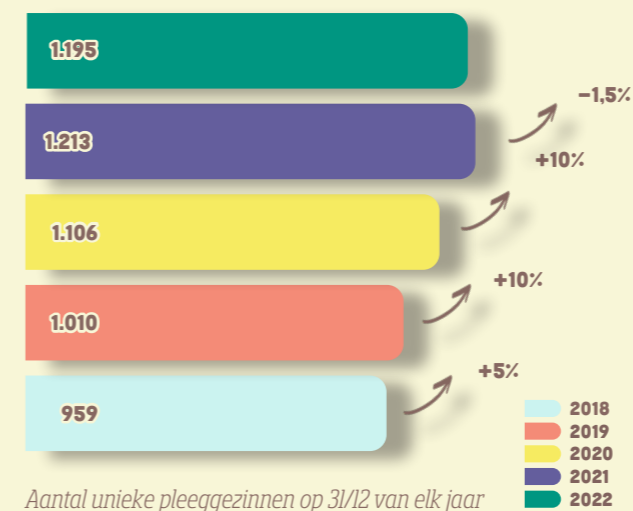
Net daarom blijft werving van nieuwe kandidaat-pleeggezinnen een belangrijke doelstelling van onze organisatie. Er komen in 2023 dus nog meer wervingscampagnes, nog meer samenwerkingen met externe partners én met onze pleegzorggemeenten, nog meer campagnes op onze sociale media, ...

Ook in 2023 zal je niet naast pleegzorg kunnen kijken.

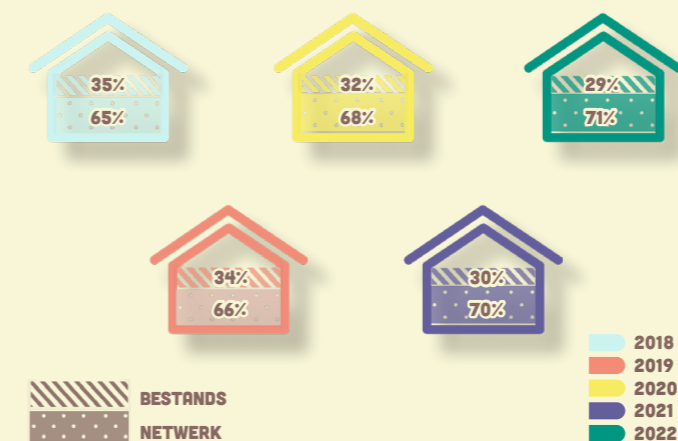
PLEEGGEZINNEN ONDER DE LOEP

Onze meer dan duizend pleeggezinnen vangen af en toe, voor korte of lange tijd pleegkinderen en -gasten op. Ze nemen met hart en ziel dit grote engagement op.

Eind 2022 konden we een beroep doen op 1.195 pleeggezinnen. Een lichte daling met 1,5% ten opzichte van eind vorig jaar. Als je dit vergelijkt met de cijfers van 2018, dan zien we in vijf jaar tijd een groei van 236 pleeggezinnen, of een stijging met 25%.

In 2022 konden 71% van de kinderen, jongeren en gasten terecht bij iemand uit hun netwerk. Daarvan waren er 19% gezinnen uit het sociale netwerk (bv. burens) en 52% uit het familiale netwerk. Het overige deel van onze pleeggezinnen (29%) zijn bestandsgezinnen.

Percentage kinderen, jongeren en gasten in bestands- en netwerkgezinnen per jaar

We zien het aandeel begeleidingen in netwerkpleegzorg al jaren gestaag stijgen. Bij de nieuw opgestarte dossiers in 2022 zien we 327 netwerkgezinnen. In 2022 startten er ook 107 bestandsplaat-singen op, waarvan 45 gezinnen voor het eerst een pleegkind opvingen.

“ Voor mij leek het vanzelfsprekend dat ik de zorg voor mijn broer op mij zou nemen. Ik moet nu wel de taken doen die je als zus in principe niet moet uitvoeren, maar ik doe dat met veel liefde. Hij blijft mijn broer, maar we zijn samen ook een gezin. ”

Chrissy, pleegmama en zus van haar tienjarige broertje

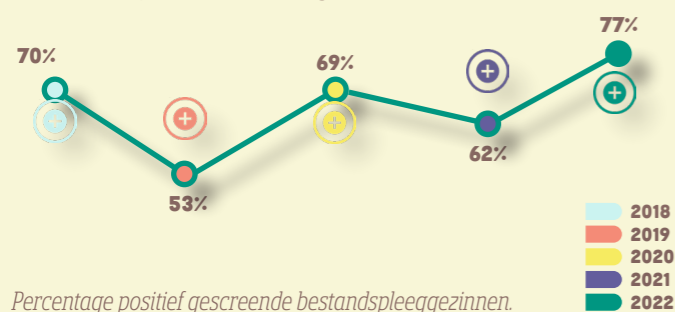

SCREENING BESTANDSGEZINNEN

Net zoals elk jaar startten ook in 2022 heel wat kandidaat-pleeggezinnen hun screeningstraject. Onze screeningsprocedure bestaat uit twee verplichte infosessies (de eerste digitaal via ons leerplatform, de tweede live), het invullen van een vragenlijst en een aantal screeningsgesprekken met onze screeningsmedewerkers.

Dit **screeningsproces** is heel belangrijk. Het laat zowel onze dienst als de kandidaat-pleegzorger toe om juist in te schatten of pleegzorg iets voor het gezin in kwestie is. In 2022 werden 47 gezinnen positief ingescreend. Vijf gezinnen werden tijdens of na het screeningstraject niet weerhouden als bestandsgezin. Ook tien gezinnen beslisten zelf om zich terug te trekken tijdens de procedure. Tot slot beslisten ook twaalf gezinnen om een pauze in te lassen tijdens de screening.

Percentage positief gescreende bestandspleeggezinnen.

Dit jaar zien we een zeer groot aantal gezinnen dat de screening positief beëindigde, nl. 77%. Het aandeel van de positief gescreende bestandsgezinnen is de afgelopen vijf jaar gemiddeld 68%.

OEKRAÏNE

Toen op 24 februari 2022 de oorlog uitbrak in Oekraïne anticipeerden alle diensten voor pleegzorg snel op een mogelijke toestroom van **niet-begeleide minderjarigen** uit Oekraïne. Samen met de andere provincies organiseerden we tussen maart en juni negen digitale infosessies. De golf van solidariteit was groot: er sloten 978 gezinnen aan op de infosessies.

In onze provincie hadden we gesprekken met 28 gezinnen die een aanbod deden voor die doelgroep. Daarnaast hadden we ook gesprekken met een aantal van onze werkende pleeggezinnen, die een aanbod deden om tijdelijk een jongere uit Oekraïne extra op te vangen.

De grote meerderheid van de niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne waren kinderen **ouder dan zestien**. Hierdoor konden we de gezinnen met een aanbod voor jonge kinderen niet allemaal matchen. We deden die gezinnen uiteraard wel het aanbod om over te stappen naar de reguliere pleegzorg.

PARTNERS IN PARENTING

Ook voor kinderen die in een leefgroep wonen, kan de warmte van een gezinscontext het verschil maken. Daarom werd meer dan tien jaar geleden al het project Partners in Parenting (P&P) in het leven geroepen in Limburg.

In 2022 startte een proeftraject om P&P ook in de andere Vlaamse provincies uit te rollen. Pleegzorg West-Vlaanderen stak in 2022 samen met **Vzw Jongerenzorg** de handen uit de mouwen. We gingen op zoek naar gezinnen die kinderen met emotionele en gedragsproblemen willen opvangen, voor lange tijd of alleen tijdens weekends en vakanties. Dankzij P&P krijgen kinderen die in de leefgroepen van Vzw Jongerenzorg verblijven zo toch de kans om ook te proeven van het gezinsleven.

Pleegzorgers kunnen rekenen op zeer **intensieve begeleiding** vanuit de voorziening in samenwerking met pleegzorg. Bovendien is er altijd de mogelijkheid om terug te vallen op de voorziening; die blijft namelijk altijd het ankerpunt. Zo blijft er bijvoorbeeld altijd een bed voor het kind gereserveerd in de leefgroep. De samenwerking tussen ouders, pleegzorgers en voorziening staat hierin centraal.

Uit de wervingscampagne werden vijf bestandsgezinnen ingescreend.

“ Hannah zelf is vooral blij met ons gezin omdat ze er zichzelf kan zijn buiten de leefgroep en bij ons tot rust kan komen. Bij ons heeft ze een plekje voor zichzelf. Voor ons zou het ontzettend geslaagd zijn als Hannah tot haar volwassenheid blijft langskomen en als ze ook daarna nog graag eens op de koffie komt voor een babbel. ”

Laura en haar gezin zijn steungezin in het project Partners in Parenting

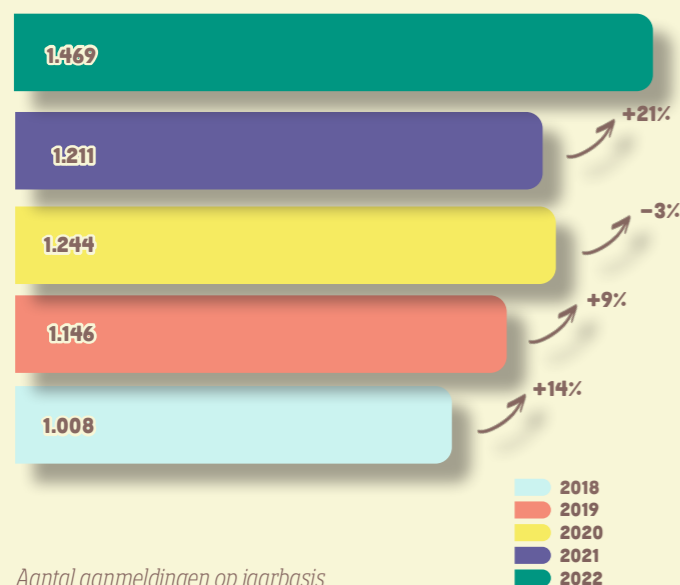
De volledige getuigenis van Laura kan je lezen op onze website.

AANMELDINGEN

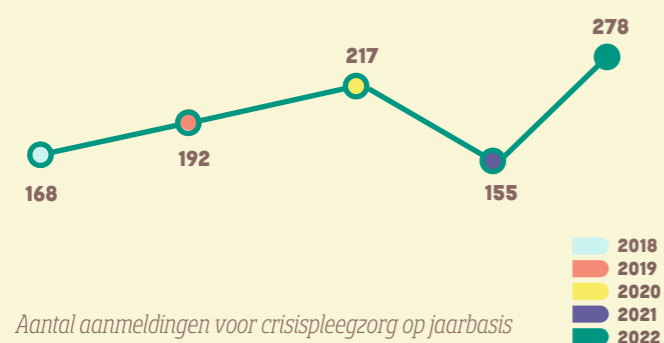
In tegenstelling tot 2021 waren er het afgelopen jaar weer meer aanmeldingen voor pleegzorg. In vergelijking met het jaar voordien kennen we een stijging van 21%, in vergelijking met vijf jaar geleden een stijging van 45%.

Aantal aanmeldingen op jaarbasis

In 2022 trok het crisismeldpunt West-Vlaanderen meermaals aan de alarmbel: de vraag naar crisisopvang steeg sinds de coronacrisis exponentieel, terwijl de hoeveelheid crisisplaatsen niet meer voldoet. En dat zien we ook in onze cijfers weerspiegeld. Bij de aanvragen voor bestandspleegzorg is de grote stijging vooral toe te schrijven aan het **aantal crisisvragen**.

In de tabel hieronder zie je het aantal crisisvragen tijdens de afgelopen vijf jaar. Dit gaat niet om het aantal unieke kinderen en jongeren, maar wel om het aantal aanvragen. Sommige kinderen worden regelmatig aangemeld, omdat er nergens anders een plaats is of omdat crisispleegzorg telkens verlengd moet worden.

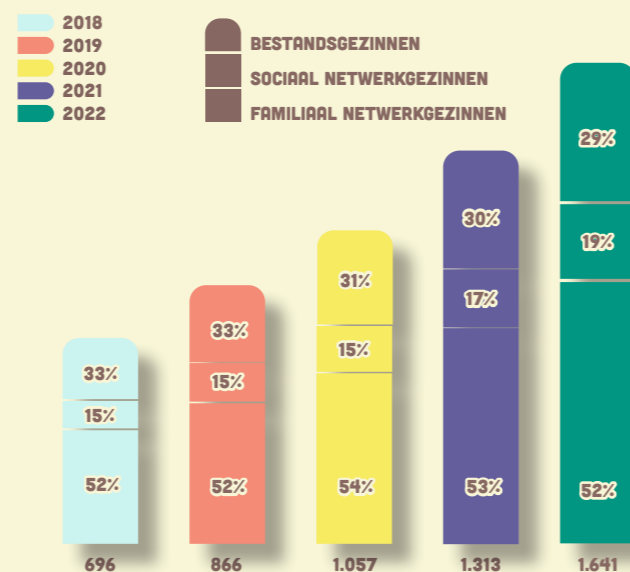
Aantal aanmeldingen voor crisispleegzorg op jaarbasis

In 30% van de crisisvragen van 2022 konden we via pleegzorg een aanbod doen. Concreet gaat dit over 93 crisisvragen; 78 daarvan kwamen via het crisismeldpunt binnen. In vergelijking met de andere provincies heeft West-Vlaanderen het hoogste aantal crisisverblijven: 31% van de crisisverblijven in Vlaanderen zijn in onze provincie.

Opvallend in vergelijking met de vorige jaren is het groter aantal vragen voor kinderen ouder dan zes (11 in 2022 vs. 37 in 2021) en een grote toename in de pleegzorgsituaties voor kinderen ouder dan twaalf (38% in 2022 versus 14% in 2021). Dit toont aan dat ons aanbod crisispleeggezinnen verruimt en dat we nu meer aanbod hebben voor oudere kinderen. We communiceren hierover ook met het crisismeldpunt, zodat zij weten dat ze voor dergelijke vragen een beroep op ons kunnen doen.

STIJGEND AANTAL

Het aantal pleegkinderen, -jongeren en -gasten blijft gestaag groeien. Eind 2022 telde West-Vlaanderen er 1.641.

Aantal unieke pleegkinderen, -jongeren en gasten in bestandsgezinnen, sociale en familiale netwerkgezinnen op op 31/12 van elk jaar

WIST JE DAT een kind verschillende keren kan aangemeld worden? En dat er voor één kind verschillende dossiers kunnen opgesteld worden in hetzelfde jaar? Daarom zijn er elk jaar meer dossiers dan er unieke kinderen en jongeren zijn

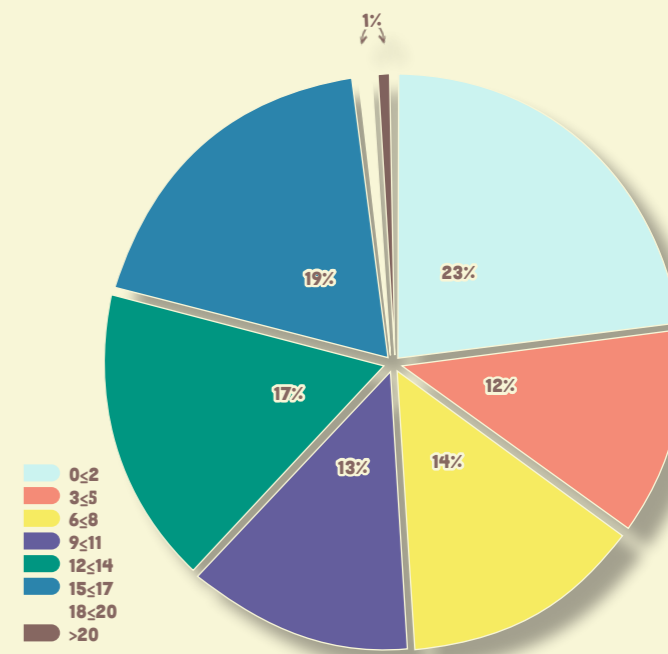

UNIEKE KINDEREN EN JONGEREN

In de loop van 2022 startten 446 kinderen en jongeren en verlieten er ook 281 pleegzorg. Opvallend: bij de opgestarte dossiers van 2022 zijn er al 75% van de kinderen en jongeren die terecht kunnen in hun netwerk (ter vergelijking: dat is 4% meer dan de lopende begeleidingen). Onze provincie is trouwens de koploper wat betreft netwerkpleegzorg in het sociale netwerk.

In de figuur hiernaast kan je de leeftijden zien van de startende pleegkinderen en -jongeren in onze provincie. Net zoals vorig jaar is in onze provincie de grootste groep pleegkinderen jonger dan vijf jaar: 35%. In Vlaanderen is dat maar 31%. Bijna een vijfde van de kinderen (23%) is jonger dan drie bij de opstart. Ook bij de lopende begeleidingen zien we hetzelfde fenomeen en blijkt de groep jonger dan zes jaar sterker vertegenwoordigd (26% in West-Vlaanderen, t.o.v. 23% op Vlaams niveau).

Wanneer vastgesteld wordt dat een baby of peuter op zo'n jonge leeftijd tijdelijk niet thuis kan blijven wonen, is het cruciaal dat er een pleeggezin klaarstaat. Vooral voor de hechting van jonge kinderen is de stabiliteit en de warmte van een gezin van onschatbare waarde. Net daarom verdiepen we ons als organisatie ook in IMH. Die afkorting staat voor **Infant Mental Health** en is een gedachtegoed dat focust op het welzijn van onze allerjongsten. Het is voor ons erg belangrijk om die expertise in onze begeleidingsteams binnen te brengen.

Leeftijd van pleegkinderen en -jongeren bij instroom in pleegzorg in 2022

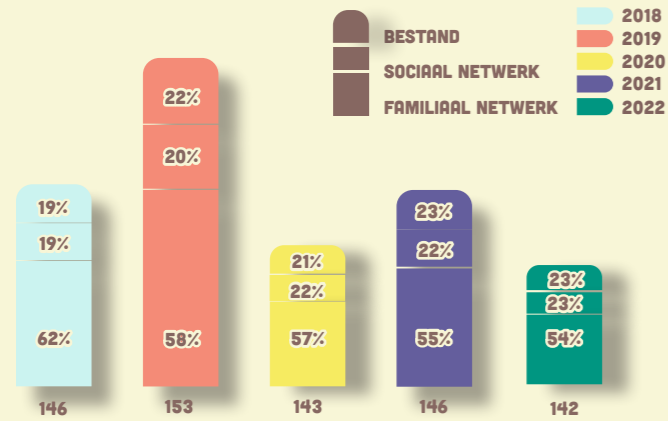

UNIEKE GASTEN

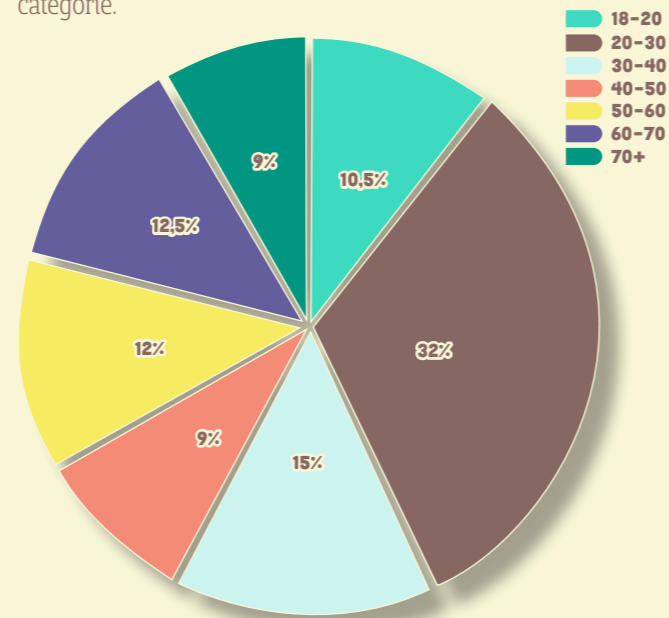
Ons team volwassenen begeleidt ook heel wat pleeggasten. Die pleeggasten zijn volwassenen met een handicap en/of met een psychiatrische problematiek die worden opgevangen in gastgezinnen. Eind 2022 telden we 142 pleeggasten in onze provincie. Het afgelopen jaar telden we twintig nieuwe pleeggasten, namelijk zeven die doorgeroeid zijn vanuit de minderjarigenwerking en dertien volwassenen die voordien niet door Pleegzorg West-Vlaanderen begeleid werden.

Hiervan verblijft een kwart in het sociaal netwerk, een kwart in een bestandsgezin en meer dan de helft in het familiale netwerk.

Aantal unieke pleeggasten in bestandsgezinnen, sociale en familiale netwerkgezinnen op 31/12 van elk jaar.

Pleegzorg voor volwassenen is er voor alle leeftijden. In onderstaande figuur zie je de verdeling van pleeggasten per leeftijds-categorie.

Leeftijd van pleeggasten in 2022

De populatie van onze pleeggasten is een stuk jonger geworden in vergelijking met vijf jaar geleden en blijft de laatste vier jaar min of meer stabiel.

Daarnaast begeleidt team volwassenen ook nog 26 jongeren.

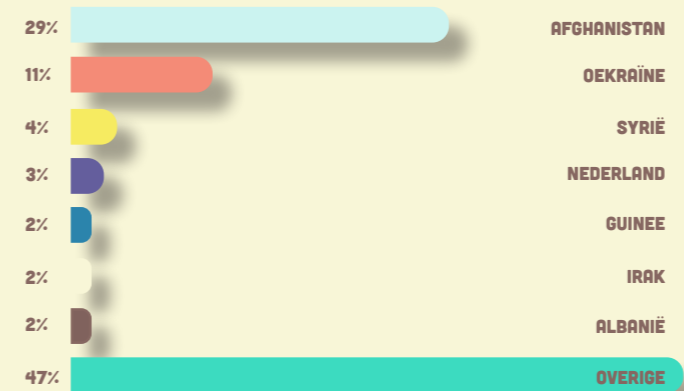
CULTUURSENSITIEVE BEGELEIDINGEN

Wanneer een kind van allochtone ouders tijdelijk niet thuis kan wonen, is het vaak de wens van de ouders dat het opgevangen wordt door een gezin uit **dezelfde cultuur** of een gezin dat open staat voor andere culturen. Die vorm van pleegzorg noemen we cultuursensitieve pleegzorg.

Het stelt ouders vaak gerust dat hun kinderen in zo'n gezin terecht komen. Bovendien maakt het de opvang ook voor het kind makkelijker. Er is immers een vanzelfsprekende gemeenschapselijkheid tussen het kind en het pleeggezin. In zo'n ingrijpende periode kan dat voor een kind een hele opluchting zijn.

In 2022 begeleidden we 236 kinderen met een niet-Belgische nationaliteit, wat neerkomt op 13% van het totale aantal begeleidingen. Als we het aantal cultuursensitieve begeleidingen onder de loep nemen, zien we dat we in West-Vlaanderen jongeren met **36 verschillende nationaliteiten** begeleidden in 2022.

De meeste jongeren hebben de Afghaanse nationaliteit (29%). Daarnaast heeft 10,6% de Oekraïense, 4% de Syrische, 3% de Nederlandse nationaliteit en is telkens 2% uit Guinee, Irak en Albanië afkomstig. De overige 47% bestaat uit kleine aantallen jongeren met 29 verschillende nationaliteiten.

De verschillende nationaliteiten van de pleegkinderen van de cultuursensitieve begeleidingen in 2022

NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGE VREEMDELINGEN

Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) vormen een specifieke groep binnen cultuursensitieve pleegzorg. Dit zijn kinderen en jongeren die – op de vlucht – in ons land aankomen, alleen, zonder hun ouders of andere volwassenen die zich over hen ontfermen. Door de opvang in een gezin krijgen ze de best mogelijke zorgen en ontwikkelingskansen.

In 2022 startten we 61 nieuwe begeleidingen van NBMV op: vijftig van die kinderen en jongeren vonden een tijdelijke thuis in een netwerkgezin, elf binnen een bestandsgezin. West-Vlaanderen heeft in vergelijking met de andere provincies het grootste aandeel netwerkpleegzorg bij NBMV, nl 82% ipv 70% gemiddeld.

We hebben in 2022 139 Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen begeleid. Ook hier zien we dat jongeren uit Afghanistan de grootste groep uitmaken, namelijk 34%. Hierna komen de jongeren uit Syrië (10%) en de jongeren uit Oekraïne (9%). De rest bestaat uit jongeren met vijftien verschillende nationaliteiten.

OUDERBEGELEIDING

Naast de reguliere begeleiding van ouders door pleegzorgbegeleiders, voorziet Pleegzorg West-Vlaanderen ook intensievere ondersteuning. Heel wat collega's werken als **ouderbegeleider**. Het afgelopen jaar volgden opnieuw verschillende collega's vormingen, met als uiteindelijke doel in elk begeleidingsteam een ouderbegeleider te hebben. Zij bieden extra intensieve ondersteuning aan ouders van wie de kinderen in pleegzorg verblijven. Ouderbegeleiding kan een verschillende focus hebben. Enerzijds is er de herenigingsmethodiek, anderzijds kan het ook gaan over aanvaarden van de pleegzorgsituatie en een andere invulling geven van de ouderrol in die situatie.

Aan de hand van de **herenigingsmethodiek** brengt de ouderbegeleider, samen met de ouders, de redenen tot de pleegzorgsituatie in kaart. Ze proberen samen zicht te krijgen op de krachten en aandachtspunten van de ouders in functie van een eventuele terugkeer van het kind. Na die periode schatten ze samen in of ze actief kunnen werken aan een terugkeer naar huis of niet en gaan ze daarna verder aan de slag.

Wanneer we inschatten dat een kind niet meteen naar huis kan terugkeren, dan kan de ouderbegeleiding focussen op het ondersteunen van de ouders die **proberen een plaats te geven** aan het feit dat hun kind in een langdurige pleegzorgsituatie zit.

De pleegzorgsituatie van hun kind is voor de ouders een enorm verlies. Vaak is het voor ouders ook niet duidelijk waarom hun kind werd geplaatst of hoe lang de pleegplaatsing zal duren. Hierdoor kan de samenwerking tussen ouders en pleegzorgers of begeleiding stroef lopen. In de eerste plaats zal de ouderbegeleider samen met de ouders op zoek gaan naar antwoorden op de vraag waarom hun kind in pleegzorg zit. Ook ondersteunt de ouderbegeleider de ouders in de verwerking van het verlies van de dagelijkse zorg van hun kind en het verlies van het perspectief van een terugkeer.

Als een kind niet bij de ouders kan wonen, streven we ernaar dat de ouders kunnen toestaan dat hun kind in een pleeggezin opgroeit. In het belang van het kind is het belangrijk dat pleegzorgers op een positieve manier met ouders kunnen samenwerken.

“Mijn zoon was en is nog altijd mijn kracht, motivator en drijfveer. Ik weet niet of ik zonder hem de kracht had kunnen vinden, als je begrijpt wat ik bedoel.”

Mama R.

Lees hier het verhaal van R., een mama die dankzij de ondersteuning en samenwerking met haar ouderbegeleider stap voor stap haar rol als mama terug opneemt.

TOOLKIT VOOR OUDERS

Eind 2021 lanceerden we de toolkit voor ouders. Een handig pakket om **ouders én hulpverleners** beter te informeren over pleegzorg. De toolkit bestaat uit een leermodule op ons online leerplatform, waar hulpverleners samen met ouders terecht kunnen voor duidelijke informatie op maat van ouders.

Die leermodule bevat naast heel wat getuigenissen en uitleg ook een animatiefilmpje, dat op een laagdrempelige manier de werking van pleegzorg uitlegt aan ouders. Daarnaast bieden we ook een folder aan, die hulpverleners samen met ouders kunnen overlopen. Op basis van al die informatie worden ouders beter geïnformeerd over de volgende stappen en kunnen hulpverleners hen daar goed geïnformeerd in ondersteunen.

In 2022 vroegen 82 mensen uit uiteenlopende hulpverleningsorganisaties en -voorzieningen een login aan.

Wil je het filmpje graag eens bekijken?
Dat kan via de link hiernaast.

INNOVATIEVE ARBEIDSORGANISATIE

Het afgelopen jaar ging onze organisatie door een belangrijk veranderingsproces. De drijfveer voor dit proces was dat we beter tegemoet willen komen aan de noden van zowel onze klanten als van onze medewerkers en zo onze **klanttevredenheid** en **medewerkerstevredenheid** willen verhogen.

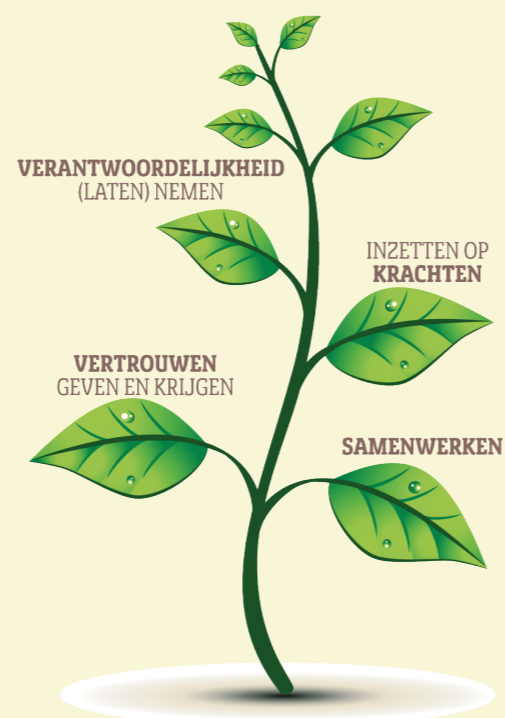
De maatschappelijke context waarin wij werken is complex en continu in evolutie. Strikte regels en procedures werken niet meer. Daarom hebben we gekozen voor een vlakke en eenvoudige organisatiestructuur. Die is **wendbaar en flexibel** en laat ons toe om beter te anticiperen op de veranderingen rondom ons. We verlegden de focus dus van regels en procedures naar een speelveld waarbinnen beslissingen maximaal decentraal kunnen worden genomen, tenzij er specifieke redenen zijn om dat niet te doen.

In 2022 ging elk team aan de slag met een teamontwikkelings-traject. Daarin werkten ze samen – onder begeleiding van een externe coach – om een **sterk team** te ontwikkelen. Ze dachten na over hun gemeenschappelijke doel en hun professionele norm. Uiteraard altijd gebaseerd op onze vier kernwaarden: vertrouwen, samenwerken, krachtgericht werken en verantwoordelijkheid. De komende jaren zetten we verder in op het uitbouwen van sterke teams.

STRATEGISCH MEERJARENPLAN

Een organisatie in verandering heeft uiteraard ook richting nodig. Een goed meerjarenplan is hierin cruciaal. Ons bestaande meerjarenplan dateerde ondertussen al van 2019 en had een update nodig. In het najaar van 2022 nam een groep enthousiaste collega's, uit verschillende teams en met diverse functies, deel aan de workshops rond het volgende strategische meerjarenplan. Een essentieel onderdeel van onze veranderingsproces, aangezien het **onze leidraad** zal zijn voor de komende jaren.

Het directieteam bepaalde **vijf strategische doelstellingen**, waarmee we de komende jaren aan de slag gaan om onze missie waar te maken. De doelstellingen focussen in de eerste plaats uiteraard op onze doelgroep. Als klantgerichte organisatie moeten zij altijd onze eerste focus zijn. Maar dat kunnen we niet zonder ook naar onze organisatie te kijken. We moeten er nl. ook voor zorgen dat de medewerkers de omkadering en ondersteuning hebben om maximaal klantgericht te kunnen werken.

De vier kernwaarden van Pleegzorg West-Vlaanderen: verantwoordelijkheid, krachtgericht werken, vertrouwen en samenwerken.

INZET OP EXTRA ONDERSTEUNING

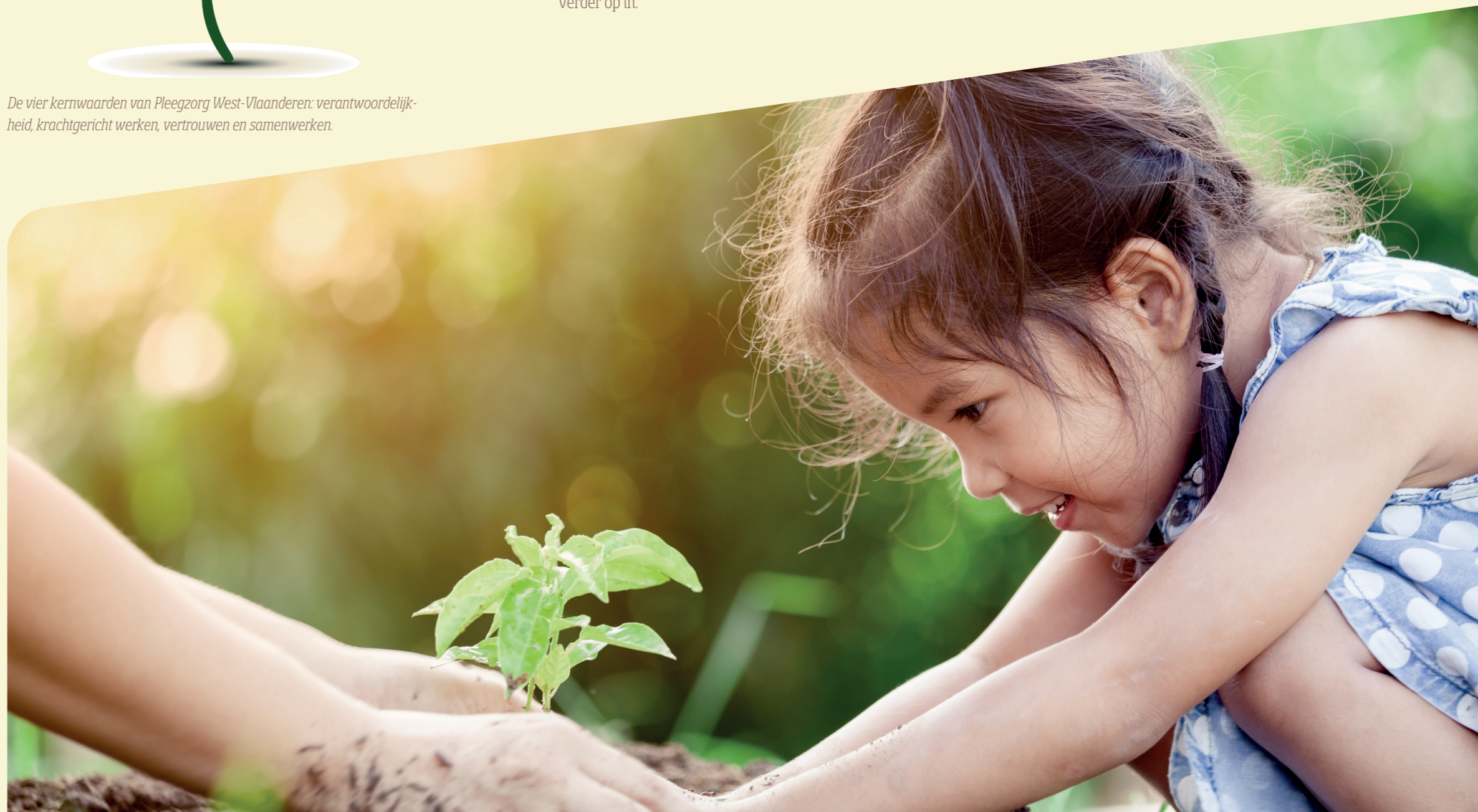
Onze nieuwe teams zijn groter dan vroeger en multidisciplinair. We willen namelijk dat onze teams dicht bij hun doelgroep kunnen staan, om hen zo op de best mogelijke manier te ondersteunen. Om dat waar te maken wilden we daarom ook zoveel mogelijk **expertise in onze teams** leggen. Het doel is om behandelingspleegzorg en modules extra ondersteuning in de teamwerking onder te brengen.

Vroeger zaten de collega's met die expertise verspreid over de hele organisatie. Vanaf begin 2022 proberen we die expertise maximaal in de teams onder te brengen. Na een interne oproep startten heel wat collega's met de intensieve opleidingen VIPP, Ouderbegeleiding en PVO. De komende jaren zetten we hier verder op in.

LEREN BIJ PLEEGZORG WV

Als organisatie willen we inzetten op **levenslang leren**, niet enkel bij de start, maar de volledige loopbaan lang. Op die manier willen we er samen met elke medewerker in slagen om ons als organisatie wendbaar en flexibel op te stellen in een constant veranderende wereld.

Daarom namen we in 2022 ook ons vormingsbeleid onder de loep. Levenslang leren willen we realiseren op vier domeinen: **verkenning, verrijking, verbreding en veerkracht**. Hoe we die vier domeinen invullen, is de gedeelde verantwoordelijkheid van elke individuele medewerker, elk team en de organisatie. In 2023 worden de interne vormingen verder geconcretiseerd, zodat we onze werknemers een ruime waaier kunnen aanbieden.

DANKJEWEL VOOR JOUW INTERESSE!

Heb je na het lezen nog vragen?
Neem dan zeker contact met ons op.

8400 Oostende

Brabantstraat 4 - 059 339 610

8600 Diksmuide

Gasthuisstraat 1 - 051 519 933

8900 Ieper

Ter Waarde 46 bus 101 - 057 220 710

8200 Brugge

Diksmuidse Heerweg 47 - 050 641 333

8800 Roeselare

Moorseelsesteenweg 133 - 051 200 222
Meensesteenweg 290a - 051 265 245

8530 Harelbeke

Kortrijksesteenweg 200 - 056 225 285

051 200 222

info@pleegzorgwvl.be

www.pleegzorgwestvlaanderen.be

Wil je graag op de hoogte blijven?
Volg ons op:

@pleegzorg.westvlaanderen

pleegzorg.westvlaanderen

pleegzorg-west-vlaanderen

PLEEG ZORG

West-Vlaanderen